

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru asigurarea plății creanțelor comerciale ale operatorilor economici de către instituțiile și autoritățile publice

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art. 1 – Obiectul legii

Prezenta lege reglementează obligația autorităților și instituțiilor publice de a achita, în termen legal determinat, creanțele comerciale certe, lichide și exigibile datorate operatorilor economici, precum și mecanismele de garantare și executare a acestor creanțe.

Art. 2 – Definiții

- a) operator economic – orice entitate cu personalitate juridică sau fizică autorizată, care desfășoară activități economice, comerciale, de furnizare bunuri, prestare servicii sau execuție lucrări, în scopul obținerii unui profit, în baza unui contract încheiat cu o autoritate publică;
- b) autoritate contractantă – orice autoritate sau entitate care utilizează fonduri publice pentru achiziția de produse, servicii sau lucrări, indiferent de sursa de finanțare, astfel cum este definit la art. 4 alin. (1) din Legea 98/2016 privind achizițiile publice;
- c) certificat de plată restantă – document emis la cererea operatorului economic, de către instanțele de judecată, prin care se constată că autoritatea contractantă nu a achitat sume de bani devenite exigibile, a depășit termenul legal de plată cu privire la sumele de bani exigibile, conferindu-i creditorului dreptul de a proceda la executarea silită, cu valoare de titlu executoriu potrivit art. 638 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă;
- d) ordonator de credite – conducătorul instituției publice care angajează, lichidează, ordonă și plătește cheltuielile bugetare;
- e) termen de plată – intervalul maxim de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării facturii;

- f) factură acceptată – factura emisă și înregistrată la autoritatea contractantă, care nu a fost contestată motivat în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrare, cu respectarea art. 3-7 din Legea nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante și a clauzelor contractuale;
- g) creanță comercială - dreptul patrimonial al operatorului economic, izvorât dintr-un contract de achiziție publică, de a încasa prețul aferent bunurilor livrate, serviciilor prestate sau lucrărilor executate, devenit cert, lichid și exigibil potrivit legii.

Art. 3 – Domeniul de aplicare

Dispozițiile prezentei legi se aplică următoarelor entități:

- a) autorităților contractante definite potrivit art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- b) instituții publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetele locale ori din fonduri externe nerambursabile, parte în contracte de achiziții publice;
- c) entități de drept public care desfășoară activități economice prin raporturi contractuale cu operatori economici;
- d) instituțiilor publice cu autonomie bugetară sau autofinanțare parțială, parte în contracte de achiziții publice.

Art. 4 – Exigibilitatea obligației de plată

(1) Prin derogare de la art. 5-7 din Legea nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante, termenul de plată a creanțelor comerciale este de cel mult 30 de zile calendaristice de la:

- a) data recepției fără obiecțiuni a bunurilor, serviciilor sau lucrărilor, în cazul în care nu sunt prevăzute contractual faze de execuție;
- b) data rezolvării obiecțiunilor, semnalate de către autoritatea contractantă, care au stat la baza refuzului la plată de către autoritatea contractantă;
- c) data finalizării etapei de execuție, în măsura în care finalizarea etapei generează plăți conform contractului sau acordului-cadru de achiziție publică.

(2) Nerespectarea termenelor prevăzute la alin. (1) atrage exigibilitatea automată a sumelor datorate și a penalităților stabilite conform prezentei legi.

(3) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere valabilității contractelor încheiate anterior intrării sale în vigoare, în măsura în care clauzele referitoare la termenele de plată nu contravin ordinii publice și au fost stabilite în mod liber, cu bună-credință, între părți.

(4) Trezoreria Statului efectuează plata automată a facturilor ajunse la termen potrivit alin. (1), în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării acestora.

(5) Trezoreria poate efectua plata numai în baza angajării, lichidării și ordonanțării potrivit Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice.

(6) Instituția publică are obligația de a notifica, în maximum 5 zile lucrătoare de la înregistrarea facturii, eventualele motive de neacceptare. În lipsa notificării, factura se consideră acceptată de drept.

Art. 5 – Mecanismul de constatare judiciară a lucrărilor executate

(1) În cazul refuzului sau imposibilității autorității contractante de a recepționa lucrarea, ori după caz faza de execuție, ori serviciul prestat, operatorul economic poate solicita instanței, prin ordonanță președințială, desemnarea unui expert tehnic judiciar.

(2) Expertul este desemnat aleatoriu din Registrul național al experților tehnici judiciari și întocmește un raport de constatare.

(3) Raportul constituie probă suficientă pentru emiterea certificatului de plată restantă.

(4) Cheltuielile de expertiză se suportă inițial de operatorul economic și se compensează ulterior, în cazul admiterii, de către autoritatea contractantă.

(5) Pentru fiecare zi de întârziere în plată, după termenul prevăzut la art. 4, se datorează în plus față de creanțele comerciale devenite exigibile, dobânzi și penalități de întârziere, conform nivelului prevăzut de legislația fiscală privind obligațiile bugetare.

(6) Pentru sumele exigibile neachitate în termen, se datorează dobânzi și penalități de întârziere, conform nivelului prevăzut de legislația fiscală privind obligațiile bugetare.

(7) Dobânzile și penalitățile se suportă din bugetul instituției debitoare și nu pot fi acoperite din transferuri de la bugetul de stat.

(8) Certificatul de plată restantă prevăzut la alin. (3) are valoare de titlu executoriu, în conformitate cu art. 638 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

(9) Emiterea certificatului de plată restantă nu exclude, în cazul menținerii întârzierii în plată, sumele însemnând dobânzi penalizatoare, potrivit alin. (5), care sunt ulterioare emiterii și care nu sunt cuprinse în certificatul sau certificatele de plată emise anterior.

(10) Plata parțială a sumelor cuprinse în certificatul de plată restantă nu exonerează autoritatea contractantă de a fi executată silit pentru restul sumei ori sumelor restante, cuprinse în certificatul sau certificatele de plată restantă.

Art. 6 – Răspunderea subsidiară a Ministerului Finanțelor

(1) La solicitarea justificată a unei instituții debitoare, în cazul în care nu dispune de resurse financiare necesare, Ministerul Finanțelor are obligația de a aloca fondurile necesare în termen de 10 zile lucrătoare.

(2) În caz de refuz nejustificat, de omisiune sau din lipsa de resurse necesare din partea autorității contractante, operatorul economic este îndreptățit să solicite executarea silită împotriva Ministerului Finanțelor, în solidar cu instituția debitoare. Ministerul Finanțelor

poate efectua plata temporar prin mecanismul de suplimentare bugetară, urmând recuperarea sumelor.

(3) Ministerul Finanțelor are drept de regres asupra instituției beneficiare.

(4) Ministerul Finanțelor publică lunar pe site-ul propriu lista instituțiilor și autorităților publice care au facturi restante, cu indicarea valorii și vechimii acestora.

Art. 7 – Obligații de transparență

(1) Instituțiile publice sunt obligate să publice lunar:

- a) creanțele restante;
- b) data scadenței;
- c) motivele eventualelor întârzieri.

(2) Nerespectarea acestor obligații atrage răspunderea disciplinară a ordonatorului de credite.

Art. 8 – Interdicții și clauze abuzive

(1) Se consideră nule:

- a) clauzele contractuale care impun termene de plată mai mari de 30 de zile, fără justificare obiectivă;
- b) condiționările suplimentare de plată post-recepție, care nu sunt prevăzute la nivel contractual și agreate de către părți;
- c) clauzele care exclud dobânzile prevăzute de prezenta lege.

(2) Instituțiile publice care înregistrează facturi restante mai vechi de 30 de zile nu pot încheia noi contracte de achiziție publică până la stingerea integrală a obligațiilor.

Art. 9 – Sancțiuni

(1) Întârzierea la plată atrage automat:

- a) calculul dobânzilor prevăzute la art. 5;
- b) sesizarea controlului financiar intern al autorității contractante.

(2) Ordonatorul de credite, contabilul-șef, directorul economic sau persoana responsabilă, după caz, răspund material și disciplinar pentru neexecutarea obligațiilor de plată în termen.

(3) Dobânzile și penalitățile achitate în baza art. 5 alin. (6) pot fi imputate ordonatorului de credit, contabilului-șef, directorului economic sau persoanei responsabile, după caz, prin dispoziție a Curții de Conturi.

Art. 10 – După articolul 57 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 57¹, cu următorul cuprins:

„Art. 57¹

(1) *Trezoreria Statului inițiază plata automată a facturilor ajunse la scadență, aferente contractelor derulate de instituțiile publice, în baza evidențelor de angajare, lichidare și ordonanțare transmise de ordonatorii principali de credite.*

(2) *În cazul în care, la data scadenței, ordonanțarea lipsește, Trezoreria notifică ordonatorul și efectuează plata din oficiu, în termen de 5 zile lucrătoare, reținând automat sumele din creditele bugetare aprobate.*

(3) *Dobânzile, penalitățile și compensațiile plătite din cauza întârzierilor sunt evidențiate separat și pot fi imputate ordonatorului de credite și conducătorului compartimentului financiar-contabil, pe baza constatărilor Curții de Conturi.”*

Art. 11 - După articolul 72 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 18 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 72¹, cu următorul cuprins:

„Art. 72¹

(1) *Trezoreriile locale efectuează plata automată a facturilor scadente ale autorităților administrației publice locale, potrivit legii speciale privind plata creanțelor comerciale de către stat.*

(2) *În cazul lipsei ordonanțării, plata se efectuează din oficiu, cu notificarea prealabilă a ordonatorului, în termen de 5 zile lucrătoare, reținându-se automat sumele din bugetul local aprobat.*

(3) *Dobânzile, penalitățile și compensațiile achitate pentru întârzieri se evidențiază separat și pot fi imputate ordonatorului și conducătorului compartimentului financiar, pe baza constatărilor Curții de Conturi.”*

Art. 12 – La articolul 1 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 1 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) *Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (2), pentru creanțele constatate prin certificatul de plată restantă prevăzut de legea specială privind plata creanțelor comerciale de către stat, executarea silită se poate îndrepta în solidar împotriva instituției debitoare și a Ministerului Finanțelor.”*

Art. 13 – La articolul 10 din Legea nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 2 aprilie 2013, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„ (4) În raporturile cu autorități publice, pe lângă dobânzile penalizatoare prevăzute la alin. (2), creditorul are dreptul la o compensație privitoare la orice cheltuială suplimentară rezonabilă efectuată pentru recuperarea creanței, fără posibilitatea autorităților publice de a deroga de la aceste drepturi prin clauze contractuale.”

Art. 14 – Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 23 mai 2016, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 167 alineatul (1), după litera i) se introduce o nouă literă, lit. j), cu următorul cuprins:

„(j) care figurează în lista publică a instituțiilor cu plăți restante peste termenul legal prevăzut de legea specială privind plata creanțelor comerciale, cu scadență depășită cu mai mult de 30 de zile, dacă acesta nu a remediat situația până la data semnării contractului.”

2. La articolul 168, după alineatul (3) se introduce un alineat nou, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Operatorul economic are dreptul de a dovedi că a întreprins măsuri de remediere, respectiv achitarea sumelor restante sau constituirea unei garanții, până la momentul semnării contractului.”

Art. 15 – Dispoziții finale

(1) Curtea de Conturi verifică anual respectarea dispozițiilor prezentei legi. Întârzierile nejustificate la plată constituie abatere disciplinară gravă.

(2) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul aprobă prin hotărâre normele metodologice de aplicare.

(3) Se abrogă orice dispoziție contrară.

(4) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 16 - Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare,

precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă renumerotare.

Art. 17 - Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 18 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă renumerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului

Președintele Camerei Deputaților